

El bipartidisme s'entén pel Poder Judicial

«Quan es tracta de negocis d'Estat, cap tan complex com les intrigues de la judicatura, acaben supurant les afinitats de PSOE i PP»

La justícia espanyola està seriosament erosionada. El canvi de criteri en la sentència de les hipoteques

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/166292/banca/guanya/partida/hipoteques/al/suprem>) -una modificació de posició comprensiva amb els interessos de la banca- ha desacreditat el Tribunal Suprem, ja prou lesionat per la gestió de la causa catalana, examinada i discutida per la justícia d'altres estats europeus. Avança la desconfiança en el Poder Judicial: ho fa entre la ciutadania, que hi detecta servilisme als interessos econòmics i polítics, i també entre els propis jutges. En els darrers dies s'han escoltat veus discordants pel paper del Suprem en el dilema hipotecari i es coneixen des de fa temps també les opinions crítiques que han brollat per la instrucció de l'1-O, que a principis d'any capitalitzarà totes les mirades. La justícia espanyola afronta en una situació de debilitat els mesos previs al judici més important de la història recent d'Espanya. Mala peça al teler per als qui defensen, sense pestanyejar, que l'actuació de la judicatura ha estat impol·luta, com correspon a un poder que es descriu autònom.

La justícia espanyola no pot presumir d'autonomia. Almenys no ara, amb l'expedient de serveis dels darrers mesos. Espanya continua a la cua de la Unió Europea en els rànquings d'independència judicial. Als revessos europeus en la causa contra els líders independentistes cal sumar-hi els informes negatius en la governança de la judicatura, com els que redacta el Grup d'Estats contra la Corrupció del Consell d'Europa (Greco). Les autoritats continentals han advertit reiteradament de les disfuncions en el sistema de designació dels vocals del Consell General del Poder Judicial (CGPJ). Demanen, com a mínim, que la meitat dels vocals siguin escollits directament pels jutges, sense interferència de la política. Una proposta de solució, encara que requerís mesures correctores. En qualsevol cas, no es percep cap intenció d'atendre les recomanacions europees si ens cenyim a l'últim pacte entre PSOE i PP, que situarà Manuel Marchena a la presidència del CGPJ i del Suprem (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166595/pacte/psoe-pp/situa/marchena/nou/president/cgpj/suprem>). Malauradament, la carrera dels jutges està encara massa condicionada per l'elecció a dit del poder polític, amb tot les conseqüències que això comporta.

El bipartidisme s'entén quan es tracta de grans pactes d'Estat. Socialistes i populars van ser capaços de validar una reforma exprés de la Constitució l'estiu del 2011 per assegurar l'estabilitat pressupostària, van saber-se trobar per assegurar la integritat territorial via article 155 -tot i les diferències rellevants en l'abast de l'aplicació- i han estat àgils per transaccionar els equilibris al Poder Judicial. No és estrany, doncs, el que ha passat des de la tardor passada a Catalunya, amb el focus judicial apuntant a cada decisió de l'independentisme. Com tampoc ens haurien d'estranyar els escrits d'acusació contra els líders del procés emesos tan sols fa deu dies per la Fiscalia i de l'Advocacia de l'Estat, que ratifiquen les acusacions de rebel·lió, sedició, malversació i desobediència. Hi ha poc marge per als girs de guió.

Resulta una evidència que els jutges van ser suficientment dependents del poder polític per iniciar la causa contra l'independentisme, per molt que avui siguin suficientment emancipats per continuar el procediment. La judicialització del procés avalada pel PP -via Fiscalia General de l'Estat- va donar camp per córrer a l'Audiència Nacional primer i al Suprem després. Pablo Llarena, ben protegit pel president de la sala segona -Manuel Marchena (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166597/manuel/marchena/conservador/ambicios/pilotar/poder/judicial>) -, va fer camí perquè se sentia escortat. Llarena no hauria fet tot el que va fer sense el

paraigua conservador. L'entesa entre PSOE i PP per situar Marchena en el lloc de Carlos Lesmes a canvi d'una majoria progressista a l'òrgan de govern dels jutges il·lustra com els tentacles de la política arriben fins a la cuina de la judicatura.

Marchena és un mal menor per al govern de Pedro Sánchez, encara que allargui el període de presidència conservadora. Liquidada l'etapa Lesmes, conculsa amb una decreixent credibilitat de la justícia, s'assegura una contrapoder amb la majoria progressista de vocals al CGPJ i pot projectar un perfil centrista -Andrés Martínez Arrieta (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166621/jutge/andr/martinez/arrieta/presidira/tribunal/jutjara/pre-sos/politics?rlc=p1>) -, menys marcat que Marchena, al capdavant del judici de l'1-O. El PSOE ha protegit els propis interessos de la mà del PP. Enrere queden les paraules de Sánchez trencant relacions amb Pablo Casado. Quan es tracta de negocis d'Estat, cap tan complex com les intrigues de la judicatura, acaben supurant les afinitats del bipartidisme.